

Postanowienie z dnia 11 lipca 2000 r.

I PKN 418/00

1. Ograniczenie zakresu pełnomocnictwa przez wyłączenie czynności związanych z zaskarżaniem orzeczeń w określonych instancjach musi być wyraźne, gdyż zasadą jest, że pełnomocnictwo obejmuje z samego prawa umocowanie do wszystkich łączących się ze sprawą czynności procesowych (art. 91 w związku z art. 88 KPC).

2. Wezwanie do uzupełnienia zażalenia w zakresie braków pełnomocnictwa jest bezprzedmiotowe, jeżeli zażalenie jest niedopuszczalne.

Przewodniczący SSN Teresa Flemming-Kulesza, Sędziowie SN: Józef Iwulski (sprawozdawca), Andrzej Kijowski.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 11 lipca 2000 r. sprawy z powództwa Korporacji Budownictwa Przemysłowego „J.P.” Spółki z o.o. w W. przeciwko Maciejowi M. i Adamowi M. o zapłatę, na skutek kasacji pozwanym od postanowienia Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 12 marca 1998 r. [...]

p o s t a n o w i ł:

o d d a l i ć kasację.

U z a s a d n i e n i e

Wyrokiem z dnia 25 marca 1997 r. [...] Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu zasądził od pozwanego Macieja M. na rzecz Korporacji Budownictwa Przemysłowego "J.P." spółka z o.o. w W. kwotę 44.525,89 zł z odsetkami, umorzył postępowanie co do kwoty 120.466,89 zł i oddalił powództwo w pozostałym zakresie w stosunku do tego pozwanego. Sąd zasądził również od drugiego z pozwanych Adama M. kwotę 118.456 zł, umorzył postępowanie co do kwoty 33 143,70 zł i oddalił powództwo w pozostałym zakresie w stosunku do tego pozwane-

go.

Wyrok ten pozwani zaskarżyli apelacją z dnia 27 czerwca 1997 r.

Postanowieniem z dnia 15 grudnia 1997 r. [...] apelację pozwanych odrzucił Sąd Apelacyjny we Wrocławiu. Sąd Apelacyjny stwierdził, że w terminie do złożenia apelacji pełnomocnik pozwanych wniósł pismo nazwane apelacją. W piśmie tym, poza sformułowaniem wniosku apelacyjnego i wskazaniem naruszenia prawa materialnego brakowało pozostałych elementów wymaganych art. 368 KPC. Po upływie terminu do wniesienia apelacji pełnomocnik pozwanych złożył ponownie apelację zawierającą uzasadnienie wniosku i zarzutu, a w piśmie z 7 lipca 1997 r. poinformował Sąd, że poprzednio omyłkowo wysłał "niepełną apelację". Sąd Apelacyjny uznał, że apelacja jako spóźniona podlega odrzuceniu.

Zażalenie z dnia 3 marca 1998 r. na to postanowienie skierowane do Sądu Najwyższego złożył pełnomocnik pozwanych, podnosząc że apelację złożył w terminie i powinien być wezwany w trybie art. 130 KPC do jej uzupełnienia.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu, postanowieniem z dnia 12 marca 1998 r., odrzucił to zażalenie, stwierdzając, że zaskarżone postanowienie zostało wydane przez sąd drugiej instancji, a od postanowienia tego sądu zażalenie przysługuje tylko w przypadku odrzucenia kasacji (art. 393¹⁸ KPC).

Postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 12 marca 1998 r. zostało przez pozwanych zaskarżone dwutorowo.

Pozwani złożyli zażalenie z dnia 22 kwietnia 1998 r., które zostało odrzucone postanowieniem Sądu Apelacyjnego z dnia 11 sierpnia 1998 r. Z kolei to postanowienie zostało zaskarżone przez pozwanych kasacją z dnia 11 września 1998 r., która została oddalona przez Sąd Najwyższy.

Równolegle pozwani zaskarżyli postanowienie z dnia 12 marca 1998 r., kasacją z dnia 13 maja 1998 r., która wpłynęła do Sądu Apelacyjnego w dniu następnym (14 maja 1998 r.). W tej kasacji pozwani zarzucili, że w postępowaniu dotyczącym wniesionego zażalenia na postanowienie o odrzuceniu apelacji doszło do nieważności postępowania (art. 379 pkt 2 KPC), gdyż reprezentujący wówczas pozwanych adwokat Roman W. nie był należycie umocowany. Złożył on bowiem tylko pełnomocnictwo do reprezentacji przed Sądem Wojewódzkim. Gdyby nawet przyjąć, że dotyczyło ono reprezentacji przed sądami powszechnymi, to nie obejmowało z pewnością Sądu Najwyższego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Apelacyjny odrzucił apelację pozwanych, a następnie odrzucił zażalenie pozwanych na to postanowienie, przyjmując, że na postanowienie sądu drugiej instancji nie przysługuje zażalenie, poza przypadkiem zażalenia na postanowienie o odrzuceniu kasacji (art. 394 § 1 i 393¹⁸ KPC). To rozstrzygnięcie Sądu Apelacyjnego jest merytorycznie oczywiście prawidłowe, gdyż zgodnie ze wskazanymi przepisami tylko na jedno postanowienie sądu drugiej instancji przysługuje zażalenie. Dotyczy to wyłącznie postanowienia o odrzuceniu kasacji. Na żadne inne postanowienie sądu drugiej instancji (w tym więc także na postanowienie o odrzuceniu apelacji) nie przysługuje zażalenie. Problem czy adwokat Roman W., składając zażalenie, legitymował się właściwym pełnomocnictwem może wzbudzać pewne wątpliwości. W toku postępowania złożył on bowiem druk pełnomocnictwa podpisany przez pozwanych, zawierający formułę: "do prowadzenia we wszystkich instancjach". Zwrot ten jest częściowo podkreślony, a częściowo przekreślony, a nadto na pełnomocnictwie dopisano ręcznie: "przed sądem pracy o sygn. akt [...]". Analiza art. 88 i 91 KPC wskazuje, że zasadą jest udzielanie pełnomocnictwa procesowego ogólnego, a więc z istoty obejmującego wszystkie łączące się ze sprawą czynności procesowe (a więc we wszystkich instancjach). Stwierdzenie, że pełnomocnictwo zostało udzielone tylko do niektórych czynności procesowych (art. 88), a więc że wyłączone niektóre czynności (np. czynności procesowe związane z zaskarżaniem orzeczeń w określonych instancjach) musi być wyraźne. Tymczasem z pełnomocnictwa udzielonego przez pozwanych adwokatowi Romanowi W. bynajmniej nie wynika, aby wyłączało ono czynności procesowe związane z zaskarżaniem zażaleniem postanowienia Sądu drugiej instancji. Ten pełnomocnik legitymował się więc prawidłowym pełnomocnictwem w fazie złożenia zażalenia na postanowienie Sądu drugiej instancji i nie wystąpiła w tym zakresie nieważność postępowania.

Sąd Najwyższy zważył nadto, że nawet, gdyby przyjąć, że występował wskazany brak w zakresie pełnomocnictwa adwokata Romana W., to kasacja i tak nie ma usprawiedliwionej podstawy. Brak pełnomocnictwa jest bowiem brakiem formalnym, podlegającym uzupełnieniu, w tym przypadku w trybie art. 368 w związku z art. 397 § 2 i art. 126 § 3 KPC. Gdyby adwokat nie uzupełnił tego braku to zażalenie podlegałoby odrzuceniu na podstawie art. 370 w związku z art. 397 § 2 KPC. Również, gdyby pełnomocnik uzupełnił taki brak, to zażalenie podlegałoby odrzuceniu, gdyż było

niedopuszczalne z innych przyczyn. Z tego względu wzywanie do uzupełnienia takiego braku było bezprzedmiotowe (por. § 122 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 listopada 1987 r. Regulamin wewnętrznego urzędowania sądów powszechnych, Dz.U. Nr 38, poz. 218 ze zm.).

Z tych względów kasacja pozwanych podlegała oddaleniu na podstawie art. 393¹² KPC.

=====